

अंग्रोमेट अंडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु,

कृषी हवामानशास्त्र वभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९

कृषी महा वद्यालय, पुणे ४११ ००५

ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला स मतीची साप्ताहिक बैठक दि. २३/०८/२०२४

जिल्हा : पुणे

मागील आठवड्याचे हवामान :

मागील आठवड्याचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवड्यात कमाल तापमान ३१.० ते ३३.८ अंश सेल्सिअस तर कमान तापमान २१.७ ते २४.१ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८९ ते ९८ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ५८ ते ६८ टक्के होती. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी १.३ ते ४.४ क.मी. होता.

हवामान अंदाज : पुढील पाच दिवसात पुणे जिल्ह्यात कमाल तापमान ३२ ते ३४ अंश सेल्सिअस, तर कमान तापमान २४ ते २५ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहिल. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८९ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ५८ टक्के दरम्यान राहिल. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी १७ ते २७ क.मी. दरम्यान राहिल. आकाश ढगाळ ते पूर्णतः ढगाळ राहिल. वा-याची दिशा नैऋतेकडून ईशान्येकडे राहिल.

मागील आठवड्यातील हवामान (१७/०८/२०२४ ते २३/०८/२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (२३/०८/२०२४ ते २७/०८/२०२४)				
17	18	19	20	21	22	23	दिनांक	24	25	26	27	28
0.0	35.0	38.2	12.4	0.6	1.8	6.6	पाऊस (ममी)	40	50	45	40	35
32.2	32.5	33.8	32.5	31.0	31.6	32.7	कमाल तापमान(अं.से.)	34	33	32	32	32
22.8	23.4	21.7	22.7	22.8	23.2	24.1	कमान तापमान(अं.से.)	25	24	24	25	24
							ढग स्थिती (आकाश)	8	8	8	8	5
89	98	93	95	97	95	95	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	90	91	88	88	87
59	58	60	68	66	59		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	69	70	72	73	73
4.4	2.3	2.2	1.3	1.9	1.4	1.4	वाऱ्याचा वेग (कमी/तास)	17	24	26	27	24
							वाऱ्याची दिशा (अंश)	244	248	249	248	248

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृषि वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक २३, २६ व २७ ऑगस्ट, २०२४ रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक २४ व २५ ऑगस्ट, २०२४ रोजी बऱ्याच ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे. ईशारा : भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र , मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२४ रोजी तुरळक ठिकाणी वादळी वारा , मेघगर्जना, वजांसह पावसाची शक्यता आ ण तुरळक ठिकाणी जोरदार पावसाची शक्यता असून दिनांक २४, २५, २६ व २७ ऑगस्ट, २०२४ रोजी घाट क्षेत्रात तुरळक ठिकाणी जोरदार ते अति जोरदार पावसाची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक २८ ऑगस्ट, २०२४ ते ०३ सप्टेंबर, २०२४ दरम्यान

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे. ➤ कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वारा , मेघगर्जना, वजांसह पावसाची शक्यता आ ण तुरळक ठिकाणी जोरदार पावसाची शक्यता असल्याने शेतातील पावसाच्या पाण्याची निच-याची व्यवस्था करावी. • पावसाचा अंदाज बघून पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी स्टिकरसह करावी. • पावसाची शक्यता असल्याने पक्व झालेली पकांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या शेतमालाची सुर क्षत ठिकाणी साठवणूक करावी. काढलेली पके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्यरीत्या ताडपत्रीने झाकून ठेवावीत. • पाऊसापासून बचावासाठी उघडयावरील धान्य सुर क्षत स्थळी हलवावे. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात निय मत सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आ र्थक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमाना करीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • तसेच शेतकरी बंधूनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करीता दा मनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • पडणा-या पावसाचे पाणी शेतात साठवण्यासाठी/मुर वण्यासाठी उपाय योजना करावी.
खरीप हंगाम	आंतरमशागत	पकामध्ये मशागतीयोग्य परिस्थिती असल्यास लोखंडी कोळप्याने कोळपणी कंवा खुरपणी करावी. त्यामुळे तण नियंत्रण व ओलावा टिकून राहण्यास मदत होईल.
भात	खोड वृद्धी, पोटरी अवस्था	भात खाचरातील बांधावरील गवत काढून बांध तणमुक्त ठेवावेत, जेणेकरून कडींच्या खाद्य वनस्पतीचा समूळ नायनाट केल्याने भात पीकावरील कडींच्या प्रदुर्भावावर आळा घालण्यास मदत होईल. भात खाचरामध्ये पाण्याची पातळी अ धक फुटवे फुटण्याच्या अवस्थेत ३ ते ५ से.मी. ठेवावी तसेच भात पोटरीच्या अवस्थेत असताना ५ ते १० से.मी. ठेवावी. भात पकावर निळे भुंगेरे आ ण पाने गुंडाळणारी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच नियंत्रणासाठी क्युनॉलफॉस २५ टक्के प्रवाही २ लटर कंवा ट्रायझोफोस ४० टक्के प्रवाही ६२५ मी.ली. कंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही २५० मी. ली.यापैकी एक कीटकनाशक ५०० लटर पाण्यात मसळून १ हेक्टर क्षेत्रावर फवारावे. ढगाळ वातावरण व अधूनमधून पडणाऱ्या पाऊसामुळे भात पीकावर बुरशीजन्य करपा रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे. करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी ट्रायसायक्लोझोल ७५ टक्के पाण्यात मसळणारी भुकटी १० ग्रम प्रती १० ली. पाण्यात मसळून पाऊसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.
तुर	फांद्या वाढण्याची अवस्था	तूर पक ४५ दिवसांचे झाल्यानंतर शेंडे ५ सेमी वरु न खुडावेत. आवश्यकतेनुसार कोळपणी कंवा खुरपणी करावी त्यामुळे तण नियंत्रण व तणाचे अन्वद्रव्यासाठी पकां शी स्पर्धा होणार नाही व ज मनीतील ओलावा टिकून राहण्यास मदत होईल.
सोयाबीन	फुलोरा ते शेंगा लागण अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे पकावर स्पोडोप्टेरा अळीच्या उपद्रवाचा आगाऊ अंदाज घेऊन नुकसान टाळण्यासाठी हेक्टरी ५ स्पोडोलूरचा वापर करण्यात आलेले फेरोमेन सापळे नियंत्रणासाठी वापरावेत. मोझेक या वषाणू जन्य रोगाचा प्रसार प्रामुख्याने रस शोषक कडीं (मावा, पांढरी माशी इ.) या कडी द्वारे होत असल्याने त्याच्या नियंत्रणासाठी इ मडाक्लोरोपीड १७.८ % एस एल या कीटक नाशकाची ४ मली प्रती १० लीटर कंवा मथील डेमेटॉन २५ % प्रवाही १० मली प्रती १० लीटर पाण्यात मसळून स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी.
मुग उडीद	फुलोरा ते शेंगा लागण	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे रस शोषणार्या कडीच्या नियंत्रणासाठी २ मली इमेडॉक्लो प्रड १७.८ % ईसी प्रती १० लटर पाण्यात मसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारावे.

	अवस्था	
मका	पक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे मका पकात अमेरिकन लष्करी अळी नियंत्रणासाठी अझा डरेक्टिन (१५०० पी पी एम) ५ म ल प्रती लटर पाण्यात मसळून स्वच्छ वातावरणात पावसाची उघडीप पाहून व वारा शांत असताना फवारणी करावी.
कापूस	पाते लागणे, फुले लागणे अवस्था	पीक तण वरहित ठेवण्यासाठी कुळवाच्या पाळ्या द्याव्यात. बागायती कापस पीक ८० ते ९० दिवसाचे झाल्यावर झाडाच्या मुख्य फांदीचा शेंडा खुडावा, यामुळे पीकाची कायिक वाढ मर्यादित राहते, सर्व बोंडाची वाढ चागली होत, बोंडे सडत नाहीत व कीड आण रोगाचा प्रादुर्भाव कमी होतो. सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे कापूस पकावरील रस शोषणाच्या कडीच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्काची फवारणी पावसाचा अंदाज पाहून व पावसाची उघडीप बघून करावी. तसेच कापूस पकावरील हिरव्या अळीच्या नियंत्रणासाठी हेक्टरी ५ फेरोमन सापळे उभारावेत.
वांगी	पक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे पकावर शेंडा व फळ पोखरणारी अळीच्या नियंत्रणासाठी क्लोरॅन्त्रानिलीप्रोल १८.५ टक्के एस.सी., ४ मली. कंवा क्लोरपायरीफॉस २० टक्के ई.सी., २० मली प्रती १० लटर पाण्यात मसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.
केळी	पक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे केळीवरील करपा (सगाटोका) रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पानाचा भाग/पाने काढून जाळावीत. रोगाची लक्षणे दिसताच प्रोपीकोन्याझोल ५ मली. व मनरल ओईल १०० मली प्रती १० लटर पाण्यात मसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी त्यानंतर २० दिवसाच्या अंतराने २ फवारण्या कराव्यात.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जंताच्या व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/टोचून घ्यावे. पावसाळ्यात जनावराना ओला चारा अति प्रमाणात दिल्यामुळे जनावरांचे पोट फुगते त्यामुळे ओला चारा योग्य प्रमाणात द्यावा. शेळ्यांना गोचीड व पसवा यांपासून त्रास होऊ नये म्हणून डेल्टामे थ्रन हे रसायन असलेले (उदा.ब्युटॉक्स) द्रावण पशु वैद्यकाच्या सल्ल्याने गोठ्यात व शेळ्यांच्या अंगावर फवारावे. पावसाळ्यात जनावरांच्या गोठ्या भोवती पाणी साठणार नाही तसेच गोठ्यात ओलसरपणा राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी. जनावरांच्या पण्याच्या टाक्यामध्ये पावसाचे वाहत आलेले पाणी जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पाण्याच्या हौदांची नियमन स्वच्छता करून चुना लाऊन घ्यावे.
*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी.		

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : -

ठिकाण : कृ.म. व., पुणे.

दि. : २३.०८.२०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकूमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा
प्रमुख, कृषि हवामानशास्त्र विभाग, कृ.म. व., पुणे